

Regnskapet er ikke lenger internt når det har blitt sendt til revisor

Kommunal Rapport 07.04.2025 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan jeg få oversendt et regneark med kommuneregnskapet og når i arbeidsprosessen vil et slikt dokument være offentlig?

SPØRSMÅL: En journalist ba om å få oversendt et regneark for kommuneregnskapet.

Hen fikk avslag på innsyn i det dokumentet fra økonomisjefen, med denne begrunnelsen:

«Når det gjelder detaljer, og tall (hovedoversikter), fra regnskap i Excel, så er ikke det noe vi deler før det er ferdig revidert. De første som får det fullstendige grunnlaget er kontrollutvalget, da blir det offentliggjort og går videre. Så langt er dette intern saksbehandling, det er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning. Etter vår oppfatning kan vi derfor ikke se at vi har plikt til å dele regneark med kommuneregnskapet pr nå».

1: Er det et internt dokument?

2: Er det ikke definert som ferdigstilt før revisjonen har avgitt sin beretning?

SVAR: Spørsmålet gjelder altså rett til innsyn i «et regneark for kommuneregnskapet».

Utgangspunktet er etter [offentleglova § 4](#) at en slik oppstilling er et dokument som går inn under reglene om innsynsrett når det er enten er sendt ut av organet eller «ferdigstilt».

Økonomisjefen opplyser at når det gjelder «tall (hovedoversikter), fra regnskap i Excel, er ikke det noe vi deler før det er ferdig revidert», og at dokumentet «er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning».

Utgangspunktet er her at denne oppstillingen synes å fungere som et arbeidsdokument til bruk i prosessen med å utarbeide en endelig versjon av regnskapet som skal vedtas av kommunestyret ([kommuneloven § 14-2](#) første avsnitt, bokstav b). Dette skal skje på grunnlag av en vurdering fra revisor «om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift», en uttalelse fra kontrollutvalget, som har et generelt ansvar for å påse at «kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte», og innstilling fra formannskapet om godkjenning av regnskapet ([kommuneloven § 14-3](#) tredje avsnitt).

Oppstillingen det her er tale om, synes å inngå i en dialog med revisjonen, og det fremholdes at det «er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning». Kommunedirektøren fremholder at dette er «intern saksbehandling» og at «De første som får det fullstendige grunnlaget er kontrollutvalget, da blir det offentliggjort».

Utgangspunktet er her at selv om denne oppstillingen er utarbeidet som et internt arbeidsdokument, mister den sin karakter av internt dokument når den oversendes revisor til kommentar eller spørsmål, se [offentleglova § 16](#) første avsnitt bokstav c, der det sies at unntaksregelen i [§ 14](#) for organinterne dokumenter ikke gjelder «dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder».

Revisor er en selvstendig kontrollinstans med ansvar for å «vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift» ([kommuneloven § 24-5](#) andre avsnitt). Både utkastet til oppstilling i regnskapsarket og revisors kommentarer eller spørsmål er dermed offentlige saksdokumenter som bare kan unntas fra innsyn med hjemmel i unntaksbestemmelse i offentleglova. Noen slik generell unntaksregel har vi ikke der.

Men etter i [offentleglova § 5](#) andre avsnitt, andre setning, har vi en bestemmelse om adgang til å fastsette «Utsett innsyn» for «dokument som er utarbeidde av eller til ein revisor for ein kommune eller fylkeskommune, i saker som revisoren skal rapportere til kontrollutvalet». Den må kunne brukes her.

Dette unntaket gjelder imidlertid bare «inntil kontrollutvalet har motteke ein endeleg versjon av dokumentet». Det må bety at når årsregnskap er avgitt og sendt til videre behandling i folkevalgte organer, vil også slik tidligere korrespondanse mellom administrasjonen og revisor bli offentlig, herunder også tidligere utkast som senere er blitt justert. Det kan kanskje oppleves som ubehagelig for administrasjonen at slik foreløpige versjoner blir gjort offentlig, men det kan klart nok være situasjoner der det kan ha offentlig interesse for prosessen frem til endelig versjon av en slik oppstilling.